



Občina Tolmin

Ulica padlih borcev 2,
5220 TOLMIN

Nadzorni odbor

Številka: 060-0001/2019

Datum: 29. 8. 2019

Zbirno poročilo¹ o nadzoru odhodkov vseh KS občine Tolmin

1. UVOD

Nadzor poslovanja krajevnih skupnosti (KS) je bil načrtovan s Programom dela nadzornega odbora za leto 2019. Nadzor se je opravljal istočasno pri vseh 23-ih KS Občine Tolmin.

Nadzor smo opravile: Zvonka Roner, Milena Velišček in Blažka Drole.

Preverjena je bila pravilnost, namenska raba in gospodarnost rabe sredstev za elektriko, komunalne storitve, zavarovanje nepremičnin v lasti KS (občine), telefona, ogrevanja in vzdrževanje nepremičnin. Pregledana je bila celotna dokumentacija o poslovanju KS za leto 2018; pri potrjevanju ustreznih podlag za obračun stroškov pa so bili uporabljeni podatki o nepremičninah iz drugih evidenc.

Pregledovanje dokumentacije se je začelo 13. 5. 2019 in zaključilo 8. 7. 2019. Predlog poročila je bil sprejet na 5. seji nadzornega odbora 18. 7. 2019 in KS vročen od 24. 7. 2019 do 9. 8. 2019. Do predpisanega 15 dnevnega roka sta vložili ugovora dve KS (Slap ob Idrijci in Ponikve), ki sta ugovarjali navajanju odgovornih oseb za poslovanje. Oba ugovora sta bila upoštevana in dejanskemu stanju ustrezno, sta se dve poročili spremenili. Pri ostalih KS je ugotovitveni del predloga poročila postal dokončen z dnevom izteka roka za vložitev ugovora.

Dokončna poročila je nadzorni odbor sprejel na 6. seji, 29. 8. 2019.

V poročilu so dana priporočila tudi za Občino Tolmin, ki sicer ni bila nadzorovana oseba.

Strokovne službe občine vodijo finančno računovodske posle za vse KS, občinski organ pa je tudi Svet krajevnih skupnosti², ki daje mnenje »občinskim organom in delovnim telesom o vseh zadevah iz njihove pristojnosti, ki se nanašajo na interese krajevnih skupnosti, ...«³.

¹ Dokument ni predviden s Poslovnikom NO Občine Tolmin, vendar smo ga oblikovali in na seji NO tudi sprejeli.

² Sestavljajo ga predsedniki svetov krajevnih skupnosti.

³75. člen Statuta.

2. UGOTOVITVE

2.1. Osnovni podatki o nadzorovanih odhodkih

V občini Tolmin deluje 23 krajevnih skupnosti, od tega jih je 22 izkazalo stroške, ki so bili predmet nadzora, v skupni vsoti 49.005 evrov. Ena, KS Hudajužna-Obloke, ni izkazala nobenih stroškov, vendar je bil pri njej vseeno opravljen nadzor⁴. Natančen obseg stroškov po KS in vrstah je prikazan v tabeli Podatki o nadzorovanih odhodkih KS za leto 2018 (priloga).

Daleč najvišji znesek stroškov izkazuje **KS Tolmin** (12.984 evrov ali 26.5% vseh stroškov), sledijo ji **KS Kneža** (3.408 evrov ali skoraj 7% vseh stroškov), ter **KS Slap ob Idrijci** (3.110 evrov), **KS Dolje-Gabrje** (2.924 evrov), **KS Idrija pri Bači** (2.755 evrov), **KS Šentviška Gora** (2.589 evrov) s 5 do 6% deležem vsaka.

KS Hudajužna ni izkazala nobenih stroškov, manj kot 1% delež v vseh stroških pa sta izkazali še **KS Gorenja Trebuša** (274 evrov) in **KS Stržišče** (435 evrov).

Največji delež (skoraj 41% vseh nadzorovanih stroškov) predstavljajo odhodki za **električno energijo** v skupnem znesku 19.959 evrov, kar je v povprečju 868 evrov na skupnost. KS Tolmin (2.509 evrov) in KS Kneža (2.200 evrov) izkazujeta najvišji znesek. Sledijo jima KS Grahovo ob Bači, Idrija pri Bači, Podbrdo, Slap ob Idrijci, Volarje in Volče s povprečno porabo višjo kot 1.000 evrov.

Kar devetnajst KS ne beleži nobenih stroškov **ogrevanja**. KS Tolmin (3.257 evrov), KS Šentviška Gora (283 evrov), KS Grahovo ob Bači (197 evrov) in KS Slap ob Idrijci (46 evrov) pa si za ogrevanje deli 8% vseh nadzorovanih stroškov v znesku 3.784 evrov.

Pri izkazovanju stroškov **tekočega vzdrževanja** (10.788 evrov) izstopa KS Tolmin (4.570 evrov), sledijo ji KS Dolje-Gabrje (1.842 evrov), KS Pečine (830 evrov), KS Idrija pri Bači (576 evrov), KS Most na Soči (555 evrov) in KS Dolenja Trebuša (505 evrov). Osem KS ni izkazala stroškov tekočega vzdrževanja.

Stroški za **komunalne storitve** (voda v znesku 3.357 evrov in smeti v znesku 5.398 evrov) predstavljajo skoraj 18% vseh nadzorovanih stroškov. Pet KS (Dolenja in Gorenja Trebuša, Kneža, Ljubinj in Stržišče) ne izkazujejo stroškov za vodo. Dve KS (Most na Soči in Zatulmin) pa ne izkazujeta stroškov smeti.

Najnižji odhodki vseh KS so izkazani za **telefon** oz. komunikacijske storitve (2.688 evrov), kar predstavlja 5% celotnih stroškov. Telefon oz. drugo obliko komunikacije (internet, kabelsko omrežje) ima samo šest KS.

Tudi stroški **zavarovanja** objektov in stvari so izkazani le v višini 3.032 evrov in to pri 11-ih KS. Kar 40% zneska zavarovanja izkazujeta KS Tolmin (717 evrov) in KS Zatulmin (636 evrov).

⁴ Preverjena je bila pravilnost sklepanja pogodbe o najemu objekta v lasti KS in prenosu stroškov na fizično osebo.

2.2. Stroški porabe električne energije

Stroške električne energije so izkazale vse KS razen KS Hudajužna-Obloke, in sicer v skupni vrednosti 19.959 evrov. Za vse KS je dobavitelj E3, energetika, ekonomija, ekologija, d.o.o., Nova Gorica (v nadaljevanju E3).

Večina KS ni razpolagala z dokumentacijo (pogodba, aneksi, dopisi) o dobavi električne energije zato je dogovorjeno z dobaviteljem E3, da bi ta posredoval ustrezne dokumente. Do sestavitve predloga poročila je dostavil dokumentacijo na podlagi katere je bilo mogoče ugotoviti, da so bile KS vsako leto obveščene o spremembi cen in pozvane k ustreznemu odgovoru, vendar se nobena za to ni odločila. Ni pa posredoval pogodb.

Natančni podatki so prikazani v tabeli: Podatki o pogodbah, merilnih mestih in cenah električne energije po KS v letu 2018⁵ (priloga).

Za vse KS je bilo ugotovljeno:

- da nobena nima sklenjenega posla o dobavi električne energije v skladu z določili Zakona o javnem naročanju,
- da so vsem KS⁶, ki imajo več merilnih mest, vročeni računi za vsako merilno mesto posebej, na enak način pa se opravlja tudi plačevanje računov.

Pri pregledu posameznih računov je bilo tudi ugotovljeno, da imajo KS zelo različne priključne moči varovalk in različen tarifni sistem, kar bistveno vpliva na obračunavanje stroškov porabe električne energije. Prav tako cena električne energije ni enaka pri vseh KS.

Za odpravo nepravilnosti je bil vsem KS, ki imajo izkazane stroške električne energije, izrečen:

Ukrep

KS mora izbrati ponudnika električne energije po postopku, ki ga določa Zakon o javnem naročanju in sicer tako, da na trgu (z zbiranjem ponudb, ali s primerjavo javno objavljenih podatkov) izbere najugodnejšega ponudnika. Pri tem mora upoštevati tudi morebitne druge stroške, ki jih zaračunava ponudnik (kritje odstopanj).

Glede na zahtevnost postopka oddaje javnega naročila in sorazmerno majhno porabo po posamezni KS je bilo dano:

Priporočilo

Ker se istočasno opravlja nadzor vseh KS v Občini Tolmin se priporoča, da KS in pristojne službe občine pripravijo skupno zbiranje ponudb za dobavo električne energije za odjemna mesta vseh KS⁷.

Priporočamo tudi, da se pozove dobavitelja k izstavljanju enega računa mesečno za vse odjemna mesta v posamezni KS, s čimer bi se zmanjšalo tako obseg dokumentacije, kot tudi stroški plačevanja (provizije plačilnega prometa).

⁵ Podatki so povzeti iz računov oz. druge dostopne dokumentacije.

⁶ Razen KS Most na Soči.

⁷ Vsi potrebni podatki o merilnih mestih in vrstah napeljave so zbrani med tem nadzorom in bodo posredovani tako KS kot občini.

2.3. Stroški komunalnih storitev

Za komunalne storitve je bilo izkazano za 8.755 evrov stroškov (3.357 evrov za vodo, 5.398 evrov za smeti). Stroški so izkazani na podlagi računov, ki jih je izstavila Komunala Tolmin, Javno podjetje, d.o.o.. Tri KS (Most na Soči, Hudajužna-Obloke in Zatolmin) niso izkazale stroškov smeti, šest KS (Dolenja in Gorenja Trebuša, Hudajužna-Obloke, Ljubinj, Most na Soči in Stržišče) pa ne stroškov vode.

Cene na preverjenih računih so bile v skladu z javno objavljenimi sklepi in cenami, ki jih je sprejel občinski svet⁸.

Ugotovljeno pa je bilo, da Komunala vroča KS, ki imajo več odjemnih mest, račun za vsako odjemno mesto posebej in na enak način se opravlja tudi plačilo.

Med nadzorom ni bilo mogoče ugotoviti na kakšen način se določa velikost posode za smeti in pogostost odvažanja smeti. Je pa bilo ugotovljeno, da imajo KS zelo različne velikosti posode za smeti, nekatere tudi posode za sveče na pokopališčih, čeprav ni bilo mogoče pri vseh potrditi, da te stroške dobijo povrnjene⁹.

KS, ki prejemaajo od Komunale več računov, je bilo dano:

Priporočilo

Priporočamo tudi, da se pozove dobavitelja k izstavljanju enega računa mesečno za vsa odjemna mesta za vodo in smeti, s čimer bi se zmanjšalo tako obseg dokumentacije, kot tudi stroški plačevanja (provizije plačilnega prometa).

2.4. Stroški zavarovanja

Zavarovanje premoženja je imelo v letu 2018 urejeno 11 KS oziroma 48%. Strošek vseh plačanih premij v letu 2018 znaša 3.032 evrov, kar je natančno razvidno v tabeli Obseg in vrsta zavarovanj sklenjenih v KS v letu 2018 (priloga).

Od skupnih nadzorovanih stroškov predstavlja strošek zavarovanj 6,19%.

Stroškov zavarovanj v letu 2018 niso zabeležile KS Dolenja Trebuša, Dolje-Gabrje, Gorenja Trebuša, Idrija pri Bači, Kamno-Selce, Ljubinj, Most na Soči, Pečine, Ponikve, Tolminski Lom in Volče. Iz evidenc posameznih KS, ki nimajo sklenjenih zavarovanj, je razvidno, da imajo različne objekte, ki jih uporabljajo za delovanje KS in so kot taki možen predmet zavarovanja.

KS, ki so zavarovanja sklenila, so to storila pri treh različnih zavarovalnicah, največkrat pri Zavarovalnici Triglav, sledita zavarovalnica Adriatic Slovenica in Sava. Razlikujejo se tudi obdobja za katero se vstopa v zavarovanje, in sicer od 4 let do 10 let. Računi za premije se izstavljajo in plačujejo letno.

⁸ Veljavni sklep do vključno maja 2018: Sklep o cenah storitev obvezne občinske javne gospodarske službe ravnanja s komunalnimi odpadki (Uradni list št. 37/18); Veljavni sklep do vključno aprila 2019) Sklep o cenah storitev obvezne občinske javne gospodarske službe ravnanja s komunalnimi odpadki (Uradni list št. 26/19)

⁹ Iz grobarine.

Največkrat je sklenjeno zavarovanje za nevarnost požara (objekti in oprema), sledi zavarovanje stekla, vlom, strojelom in potres. Pri dveh KS so sklenjena zavarovanja za splošno odgovornost in odgovornost predsednika, pri eni KS pa odgovornost do uporabnikov.

Menimo, da zavarovanje odgovornosti na športnih igriščih ne more biti strošek KS. Uporaba igrišč bi morala biti urejena na lastno odgovornost uporabnikov

Za odpravo nepravilnosti je bil izrečen:

Ukrep

KS, ki v svojih knjigovodskih evidencah nimajo evidentiranih objektov, morajo ugotoviti kdo je lastnik objektov in temu ustrezno knjigovodsko evidentirati bodisi lastništvo ali pa upravljanje z objekti. Samo na podlagi ustrezne knjigovodske evidence objektov oz. dokumentov o upravljanju z objekti je upravičeno izkazovati stroške zavarovanja objektov.

Glede na zahtevnost postopka oddaje javnega naročila in sorazmerno majhno porabo po posamezni KS je bilo dano:

Priporočilo

Ker se istočasno opravlja nadzor vseh KS v Občini Tolmin se priporoča, da KS in pristojne službe občine pripravijo skupno zbiranje ponudb za zavarovanje objektov v uporabi KS in v lasti Občine Tolmin.

KS ki so sklenile večletne pogodbe o zavarovanju pa smo opozorili:

Opozarjamo, da je prevzemanje obveznosti v breme proračunov prihodnjih let omejeno z Zakonom o javnih financah (51. člen) in Odlokom o proračunu Občine Tolmin za leto 2018 (12. člen).

3. ZAKLJUČEK

Nadzor je bil uveden z namenom, da bi se preverila pravilnost, namenska raba in gospodarnost rabe sredstev za elektriko, komunalne storitve, zavarovanje nepremičnin v lasti KS (občine), telefona, ogrevanja in vzdrževanje nepremičnin.

Ugotovitve dokazujejo, da niti eden od ciljev (pravilnost, namenska raba, gospodarnost) ni bil zadovoljivo potrjen. KS pri sklepanju poslov o dobavi električne energije, ki je največji nadzorovani strošek, niso sledile predpisom in ob povečevanju cene elektrike niso ugotavljale, ali obstaja ugodnejši ponudnik. Zaradi tega in ker imajo zelo različno priključno moč varovalk, tudi nimamo zagotovila, da ravnaajo gospodarno oz. menimo, da bi lahko zmanjšale stroške.

Na zmanjšanje stroškov poslovanja bi vplivalo tudi zmanjšanje števila prejetih računov tako za električno energijo, kot za vodo in smeti.

Izkazovanje nepremičnin v poslovnih knjigah KS, upravljanje z njimi ni urejeno oz. ni ustrezno, temu pa vedno tudi ne sledijo stroški zavarovanja. Občina bi morala imeti enoten pristop pri zavarovanju nepremičnin in tudi bedeti nad sklepanjem drugih zavarovanj.

Ocenjujemo, da je glavni vzrok za napake, nepravilnosti, nesmotrnosti pri poslovanju KS pomanjkanje tako znanja kot volje za ukvarjanje z zapletenimi postopki in zakonodajo. Vsaka

KS ima za en registrator dokumentacije (računi, pogodbe, izpisi iz poslovanja, zaključni račun...), pri čemer je dokumentacija o tekočem poslovanju zgledno urejena. Velik del dokumentacije pa je posledica pravne subjektivitete KS (zaključni račun z vsemi predpisanimi obrazci, ki velikokrat nimajo izpolnjen niti ene vrstice). Menimo, da bi bilo primerno razmisliti, kako urediti poslovanje KS v okviru občine na drugačen način, ki ne zahteva tako obsežno ukvarjanje vodstva KS s predpisi in dokumenti.

Nadzorni odbor bo, tako kot v preteklem mandatu, tudi na koncu tega mandata preveril izvajanje ukrepov in priporočil danih KS.

Sestavni del zbirnega poročila je vseh 23 poročil o nadzoru KS.

Zbirno poročilo so oblikovale:

Milena Velišček

Zvonka Roner

Blažka Drole